

શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

તૃતીય વર્ષ અભ્યાસક્રમ-૬

પ્રશ્ન પત્ર

નવમ્બર

ગુણાંક ૧૦૦

સુચના (૧) નામ અને એનરોલમેન્ટ નંબર વિનાનો પેપર રદ કરવામાં આવશે. (૨) લાલ પેનનો ઉપયોગ કરવો નહીં. (૩) જવાબ પેપર માં જ ખાના માં જવાબ લખવાનો છે સાથે બીજો પેપર જોડવાનો નથી. (૪) ન સમજાય એવા અક્ષરોવાળા જવાબ તપાસવામાં આવશે નહીં. (૫) જવાબ પત્ર દરેક મહિનાની તા. ૫ થી તા. ૨૫ સુધીમાં મોકલવાના રહેશે. આગળ-પાછળ આવેલા પેપર તપાસવામાં આવશે નહીં. (૬) બધા જવાબો અભ્યાસક્રમના આધારે જ લખવાના છે. (૭) જે મહિના ના પ્રશ્ન પત્ર છે તે પછી ના મહિના ની ૨૫ તા. સુધી તમારા ગુણાંક તેમજ સાચા ઉત્તર ઇન્ટરનેટ ઉપર આપવા માં આવશે એના પછી આવેલા ઉત્તરપત્ર સ્વીકારશે નહીં. તેમજ એના માટે ફોન ઉપર જવાબ આપવા માં આવશે નહીં. (૮) ઉત્તર પત્ર માં અભ્યાસક્રમ નું નંબર લખવું જરૂરી છે.

પ્રશ્ન-૧

ખાલી જગ્યા પૂરો

૨૦

- આત્મ ઉત્થાન માં..... આરોહણ માં કેવલ ભાવ નું પ્રાધાન્ય છે.
- ઓગણપચાસ દિવસ નું ઉત્કૃષ્ટ આયુષ્ય..... નું હોય છે.
- સંવેગ ની પ્રાપ્તિ થી થાય છે.
- સિદ્ધસેન દિવાકરસૂરિજી એ..... થી તે દ્રવ્ય અંગીકાર કર્યું નહીં.
- નાસિકા ના અગ્રભાગ ઉપર દૃષ્ટિ ને સ્થિર કરવી તેજ..... છે.
- આત્મહિત અને સંપત્તિ ને પ્રાપ્ત કરાવનાર..... નું નામોચ્ચાર જય પામે છે .
- સમ્યક ચારિત્રવાળા સાધુ ને..... છે.
- બાણ કવિ નુ શરીર એ કોટ દૂર કરી સુવર્ણ કાંતિ જેવું કરી આપ્યું.
- જ્યાં જેટલા જીવોનો..... માં જન્મ થાય છે એટલા જ જીવો મરણ પણ પામે છે.
- ધ્યાન ની પ્રથમ સફળતા..... છે.
- સાધના માં આગળ વધતો જીવ પોતા ના જીવન માં..... ભાવ ને પામે છે.
- આ વગડા ના..... આપણા સાક્ષી છે.
- જ્યોતિષી નું એક લાખ વર્ષ અધિક..... નું આયુષ્ય હોય છે.
- મનની પ્રવૃત્તિથી..... ની પ્રવૃત્તિ થાય છે.
- ચમત્કાર દેખી ને રાજા તથા સભા નો મોટો ભાગ જે જૈનો ના દ્વેષી હતા તે પણ..... થયા.
- તદ્દેવુ અને અમૃતાનુષાન..... છે.
- સૂત્ર ના શબ્દ અને અર્થ નો પરસ્પર યોગ કરવો તે કહેવાય છે.
- શ્રી રાજાઓ નાં..... ને શાંતિ થાયો.
- એક સમય માં સ્થાવર..... ઉત્પન્ન થાય છે ।
- અવંતિ સુકુમાલે ગુરુ ની આજ્ઞા લઈ..... ઉપર તેણે અણસણ કર્યું.

પ્રશ્ન-૨

એક જ શબ્દમાં જવાબ આપો.

૧૫

- પ્રાણાયમ ના અભ્યાસના બળ થી વાયુ ને નાભિ કમલથી ધીરે ધીરે ઘણા પ્રયત્ન થી બહાર કાઢે એ કયો પ્રાણાયમ કહેવાય ?
- સિદ્ધસેન દિવાકર સૂરિ વિહાર કરીને ઑંકારપુર આવ્યા ત્યારે ત્યાં કોનો જોર હતો ?
- દ્રવ્ય થી અને ભાવ થી યથાશક્તિ દુઃખિઓના દુઃખ દૂર કરવાની ઇચ્છા શું કહેવાય ?
- પદાર્થ ના વિશેષ ધર્મ નો વપરાશ તે શું છે ?
- સિદ્ધસેન ને પોતા ની બુદ્ધિ નો અભિમાન શેના થી હતો ?
- ત્રણ દિવસ નું આયુષ્ય કોનો હોય છે ?
- લોક સંજ્ઞા અથવા ઓઘ સંજ્ઞા થી કેવા અનુષાન થાય છે ?
- ક્ષપક શ્રેણીવાળો સાધુ શુક્લધ્યાન નો પ્રારમ્ભ કયા ધ્યાન થી કરે છે ?
- શ્રી માનંતુંગાચાર્ય ભક્તામર સ્તોત્ર ની ગાથા કઈ શક્તિ થી બનાવતા ગયા ?
- બૃહદ્શાંતિ ના રચયિતા એ કોની પાસે શાંતિ ની પ્રાર્થના કરી છે ?
- સમૃદ્ધિ વગૈરેની ઇચ્છા થી કરાતું ધાર્મિક અનુષાન શેનું નાશ કરે છે ?
- જે ધ્યાન માં અન્તરંગ વિચારણા રૂપ ધ્વનિ થાય છે તે કયો ધ્યાન છે ?
- અવંતિ સુકુમારે કોના મુખ થી નલિની ગુલ્મ વિમાન નું વર્ણન સાંભળ્યું ?
- એવું કયું આશિર્વાદ આપવું યોગ્ય નથી જે નારકી ના જીવો માં પણ છે ?
- પૃથ્વીકાચાદિ દસ પદોની જઘન્ય થી આયુષ્ય સ્થિતિ કેટલી હોય છે ?

પ્રશ્ન-૩ નીચે આપેલા શબ્દોના અર્થ લખો.

૧૦

- આઉઠિઈ ૨) દિશતુ ૩) ર્કંધા ૪) તિતિસા ૫) તેષામ ૬) સગ્ગ ૭) શ્રેણ્યારોહે ૮) તદચ્યતે ૯) શ્રીમાન ૧૦) ઉક્કિદુ
- મોહસ્ય ૧૨) સંહનન ૧૩) અહિય ૧૪) પચાણં ૧૫) ક્ષયંચાતિ ૧૬) નિસ્સરન્તં ૧૭) રિષ્ટ ૧૮) વાસુણ
- બાધતે ૨૦) સમ્માદિત

પ્રશ્ન-૪ જોડક જોડો (ફક્ત બી) નું નંબર લખો.

૧૦

એ	બી	એ	બી
૧) અંતરંગ આત્મભાન	૧) અણશન	૬) ચમરી	૬) શ્રુત-અજ્ઞાન
૨) ગ. તિર્યચ	૨) અગ્નિકુંડ	૭) સૂર્યદેવતા	૭) નિર્વેદ
૩) કાયોત્સર્ગ	૩) ગુણ	૮) વિકલતા	૮) સવિતર્ક ધ્યાન
૪) પ્રતિષ્ઠાનપુર	૪) ચરણો	૯) પીતલર્ણ	૯) પ્રીતિ અનુષ્ઠાન
૫) ગોષ્ઠિક	૫) મૂર્છા	૧૦) જ્ઞાનપૂર્વક વૈરાગ્ય	૧૦) જનપદ

પ્રશ્ન-૫ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ સંખ્યામાં લખો.

૧૦

૧. શુક્લધ્યાન કેટલા વિશેષણો થી યુક્ત છે ?
૨. વ્યંતરદેવોં ની આયુ-સ્થિતિ કેટલા વરસ ની હોય છે ?
૩. સિદ્ધસેન સૂરિ ને કેટલા વર્ષ ના પ્રાયશ્ચિત પછી પાછા ગચ્છ માં લીધા ?
૪. અસદ્ અનુષ્ઠાન કેટલા છે ?
૫. ગ. તિર્યચ, નારકી, દેવોં ની દંડક સંખ્યા કેટલી છે ?
૬. "શાંતિ થાઓ" આવી પ્રાર્થના કેટલા ને માટે કરેલી છે ? સંખ્યા લખો.
૭. વિક્રમાદિત્ય રાજાએ સિદ્ધસેન દિવાકરસૂરિ ને કેટલી સોનમોહર ભેંટ કરી ?
૮. અધ્યાત્મસાર ગ્રંથ માં કેટલા અનુષ્ઠાન બતાવ્યા છે ?
૯. જીવ કેટલી કર્મ પ્રકૃતિઓનો કાયકરી ને આઠમા ગુણસ્થાનક ને પ્રાપ્ત કરે છે ?
૧૦. વિક્રમરાજા એ અવંતિકા પાર્શ્વનાથ ની પૂજા માટે કેટલા ગામ ભેંટ આપ્યા ?

પ્રશ્ન-૬ નીચેના વાકયો સાચા (✓) છે કે ખોટા (×) તે જણાવો.

૧૦

૧. આહાર, આસન અને નિદ્રા આ ત્રણ ને જીતે તે જ ધ્યાન કરી શકે છે.
૨. એક સમય માં અનંતા જીવો ના જન્મ મરણ થાય છે.
૩. આ લોક ની કોઈ પણ ઘરછા થી કરાતું ધાર્મિક અનુષ્ઠાન ગર અનુષ્ઠાન કહેવાય છે.
૪. વિદ્યાધર ગચ્છે શ્રી પાદલિપ્તસૂરિ પાસે કુમુદ નામ ના વિપ્રે વૃદ્ધપણે દીક્ષા લીધી.
૫. જેમના ઘરે ઘરે શાંતિનાથ પૂજાય છે તેમને સદા શાંતિ જ હોય છે.
૬. રાજા ની પ્રાર્થનાથી નગરજનો ની સ્તવના કરાતાં પાલખી માં બેસી ગુરુ દરબાર માં આવવા લાગ્યા.
૭. અહિં પ્રાણાયામનું જે સ્વરૂપ જણાવવા માં આવ્યું છે તે વ્યવહાર માત્ર છે.
૮. પૂર્વ ભવ માં અપમાનિત થયેલી સ્ત્રી મરી ને ત્યાં શિયાલણી થઈ હતી.
૯. સિદ્ધિયોગ થી પ્રથમ ભાવ ની પ્રાપ્તિ થાય છે.
૧૦. ભોજરાજા ની ઉજ્જૈની નગરી માં બાણ અને મયૂર બે પંડિત રહેતા હતા.

પ્રશ્ન-૭ નીચેના વાકય કયા પાના પર છે તે પાના નંબર જણાવો.

૧૦

૧. આ ઘાંટા પાડી ને આખો દિવસ ગોખ-ગોખ કરે છે તે શું મુસળ કુલાવશે ?
૨. અનનુષ્ઠાન કેવળ કાયકરૂપ છે.
૩. અપેક્ષાએ કહેવાય છે કે સંસાર ના કાર્યો થી શુદ્ધ ધ્યાન ન સંભવી શકે.
૪. પ્રાચિન કાળ માં વિદ્વદ્ મંડળી ને ગોષ્ઠિ તરીકે ઓળખવાનો રિવાજ પ્રચલિત હતો.
૫. સંવેગ પામતા જીવો ને દેવલોકના સુખ પણ દુઃખરૂપ ભાસે છે.
૬. મહારાજ દેડકાંના ભક્ષણ કરનારા ચતુર એવા સર્પ ઘણા છે, પણ ઘરતી ને ધારણ કરનાર શેષનાગ તે એક જ છે.
૭. મનુષ્યો નિશ્ચયે સંખ્યાતા ઉત્પન્ન થાય છે.
૮. સૂત્ર ના શબ્દ અને અર્થ નો પરસ્પર યોગ કરવો તે સંક્રમ કહેવાય છે.
૯. રાજા અને રાજ્યસભા અને પુષ્કળ લોકોએ આ ચમત્કાર દેખ્યો.
૧૦. કાપક શ્રેણી વાળા સાધક ને કેવળજ્ઞાન પામવા માં નિયમા ભાવની જ મુખ્યતા છે.

પ્રશ્ન-૮ તમારી ભાષામાં સમજાવો.

૧૫

- ૧) પ્રાણાયામ સ્વરૂપ ૨) મયુર કવિ દ્વારા બાણકવિ નું અપમાન અને બાણ કવિ ની સિદ્ધી
- ૩) યોગસ્વરૂપ સદ્અનુષ્ઠાન ૪) ઉપયોગ દ્વારા ૫) વૃદ્ધવાદિસૂરિ ની સિદ્ધી

જવાબ પત્ર નીચે ના સરનામે મોકલશોજી

શમ્બુજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાળીસગામ - ૪૨૪ ૧૦૧.

જી. જળગામ. મો. ૯૦૨૮૨૪૨૪૮૪

સારા પ્રતિભામ અને સારા વિતર માટે વેબ સાઈટ www.shatrunjayacademy.com